

Taal stimuleren gaat verder dan alleen praten

‘Wij praten altijd Nederlands thuis’

‘Wij praten altijd Nederlands thuis.’ De medewerkers van de Stichting NOB horen deze opmerking regelmatig, als antwoord op de vraag hoe men denkt het Nederlands bij te houden tijdens het verblijf in het buitenland. De opmerking houdt ook méér in: het consequent thuis Nederlands spreken werkt als ondersteuning van het Nederlands onderwijs in het buitenland, maar dat is niet het enige dat u als ouder kunt doen.

In Nederland bevinden kinderen zich in een taalrijke omgeving. Het Nederlands komt van alle kanten op ze af. Niet alleen als thuis- en schooltaal, maar ook in alle andere aspecten van het leven: op straat, op tv, bij vriendjes en vriendinnetjes, enzovoorts.

Omgevingstaal, dus. En in dat proces leren ze veel meer woorden en uitdrukkingen dan wanneer ze alleen thuis en op school met de taal te maken zouden hebben. Hoe vaak vragen ouders zich niet af waar hun kinderen al die begrippen vandaan halen? In het buitenland bevinden kinderen zich natuurlijk ook in een taalrijke omgeving, maar in hun geval gaat het om een veelheid van talen: schooltaal, thuistaal of -talen en omgevingstaal. Onder die omstandigheden neemt de

Nederlandse taalbeheersing af ten opzichte van de schooltaal. Als ondersteuning voor het NTC-onderwijs is het dus van belang dat de Nederlandse ouder of ouders daadwerkelijk Nederlands met hun kinderen spreken. Maar u kunt meer doen.

Lezen en voorlezen

Het lezen van boeken is aangenaam en bijzonder nuttig. Kinderen breiden er hun woordenschat mee uit. Natuurlijk krijgen kinderen op school het nodige te lezen, en kunnen ze in de schoolbibliotheek op zoek naar interessante boeken. Daarnaast kunt u het lezen thuis ook stimuleren. Daarvoor is het belangrijk dat kinderen een rustige plek kunnen opzoeken om ongestoord te kunnen lezen. Een redelijke keuze uit diverse

jeugdboeken zorgt dat hun fantasie geprikkeld blijft.

Lezen hoeft zich niet tot boeken te beperken. Bij veel jeugdtijdschriften kunt u ook in het buitenland een abonnement nemen.

Naast het zelf lezen is ook voorlezen (lees- en prentenboeken) zowel nuttig als aangenaam. Het voorleesuurkje voor het naar bed gaan bijvoorbeeld, heeft ook een functie als rustpunt en sociaal samenzijn. Als u een levendige verteltrant heeft, zullen uw kinderen het voorlezen niet willen missen, ook al kunnen ze al lang zélf goed en snel lezen. Ook kunt u met uw kinderen sámen lezen: ieder leest om de beurt een stukje voor.

Spreken

Ook het vaak spreken van het Nederlands is belang-

rijk. Nu doet u dat natuurlijk al wel, maar er zijn momenten waarop u er bewust de tijd voor kunt nemen. Bijvoorbeeld voor een gewoon gesprekje of voor het aanleren van rijmpjes, versjes en liedjes. Denk ook aan spelletjes als ‘ik zie ik zie wat jij niet ziet’ of ‘ik ga op reis en neem mee...’. Niet alleen de ouders kunnen hierin betrokken worden. In het spel met broertjes, zusjes, vriendjes en vriendinnetjes kunnen kinderen Nederlands spreken om een andere schooltaal te doorbreken. Dit zal niet altijd even gemakkelijk zijn, maar als ouder kunt u het wel stimuleren.

Schrijven, tv, vakantie

Stimuleer het schrijven in het Nederlands. Laat uw kinderen brieven en e-mails schrijven naar oma's, opa's, vriendjes en vriendinnetjes in Nederland. Daarnaast kunnen Nederlandse tv-programma's veel bijdragen aan de woordenschat van kinderen. In grote delen van Europa kunt u met een schotelantenne alle Nederlandse zenders

ontvangen. Daarbuiten biedt de Wereldomroep uitkomst. Familie in Nederland kunt u vragen om bepaalde programma's (bijvoorbeeld Klokhuis) op video op te nemen. Ook zijn er allerlei leuke video's in de handel. Veel expats brengen hun vakanties in Nederland door, bijvoorbeeld bij familie. Ook dat is een uitstekende gelegenheid kinderen in nauwe aanraking met het Nederlands te brengen. In dit verband is het ook belangrijk te weten dat de Stichting NOB jaarlijks een zomerkamp organiseert voor leerlingen van groep 7/8 van aangesloten scholen in het buitenland. Daar

ontmoeten ze leeftijd- en lotgenoten met vergelijkbare taalontwikkelingen.

De kleine dingen

Soms zijn het maar kleine dingen die je als ouder kunt doen en die toch al veel effect sorteren. Bijvoorbeeld als u uw kinderen naar hun NTC-lesSEN brengt. Vaak komen ze dan regelrecht uit de internationale school, en praten en denken ze nog in de schooltaal. Hoe makkelijk het ook is om daarin met ze mee te gaan, het is juist goed om dan direct Nederlands met ze te spreken. Zodoende zijn uw kinderen dan op het

Tijdschriften

Hier een selectie uit het aanbod van Nederlandstalige tijdschriften. De lijst, uitgebreid met meer informatie over de titels en adressen van de uitgevers, is ook te downloaden op de website van de Stichting NOB.

Voor peuters

Dopido, Uitgeverij Averbode
Pippo, Uitgeverij SPN

Voor kleuters

Doremi, Uitgeverij Averbode
Bobo, Uitgeverij Malmberg BV

Voor kinderen van 6 tot 7 jaar

Hoj, Uitgeverij Averbode
Okki, Uitgeverij Malmberg BV

Voor kinderen van 8 tot en met 12 jaar

Flits, Uitgeverij Averbode
Top-Magazine, Uitgeverij Averbode
Taptoe, Uitgeverij Malmberg BV
CompuKids, CompuKids
Zo Zit Dat, Sanoma Uitgevers
Leesbeest, Uitgeverij Averbode

Tijdschriften voor jongeren

Pauze, Pauze Media
Kijk, Sanoma Uitgevers

moment dat ze met het NTC-onderwijs beginnen al 'in' het Nederlands. Dit bespaart de leerkracht ze die omschakeling te laten maken, waardoor de onderwijstijd optimaler benut wordt. Op de terugweg kunt u de lessen evalueren, uiteraard ook weer in het Nederlands.

Woordenschat

Onderzoek heeft uitgewezen dat een van de belangrijkste succesfactoren in het onderwijs de grootte van de woordenschat is. Als ouder moet

je een gedeelte van de ontwikkeling van de woordenschat aan het onderwijs overlaten. Maar het is belangrijk te beseffen dat u ook zelf er iets aan kunt doen. Dit verhaal beoogt u een aantal handvatten hiervoor te geven, maar is zeker niet uitputtend. Met enige creativiteit kunt u het zelf uitbreiden en invullen. De leerkrachten kunnen ook tips aandragen. Veel succes met deze belangrijke taak!

Fred Adam